

Kursplan för

Klinisk odontologi 2, 21 hp

Clinical Odontology 2, 21 credits

Denna kurs är nedlagd, för mer information se rubriken Övergångsbestämmelser i den sista versionen av kursplanen.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

[HT09](#) , [HT13](#) , [HT14](#) , [VT15](#) , [HT18](#) , [HT20](#)

Kurskod	2TL016
Kursens benämning	Klinisk odontologi 2
Hp	21 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Odontologi
Nivå	G2 - Grundnivå 2
Betygsskala	Underkänd (U) eller godkänd (G)
Kursansvarig institution	Institutionen för odontologi
Beslutande organ	Programnämnden för tandläkarprogrammet
Datum för fastställande	2009-08-24
Reviderad av	Programnämnd 10
Senast reviderad	2013-04-30
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2013

Särskild behörighet

Enligt fastställd utbildningsplan.

Mål

Kursen innehåller sex moment.

Moment 1

Parodontologi 2 (Periodontology 2): 5,2hp

Studenten skall efter kursen

- kunna utvärdera egen insats av depurationsbehandling
- ha kännedom om bettstatus betydelse för den parodontala vävnaden
- kunna redogöra för parodontal läkning
- kunna redogöra för systemsjukdomars och riskfaktorers inverkan på parodontala sjukdomar vid prognosbedömning
- känna till instrument och dess användning vid parodontal kirurgi och under handledning kunna utföra lambåoperation

- kunna utföra suturering
- kunna välja och administrera preparat för antibiotikaproylax vid parodontal terapi

Moment 2:

Cariologi 2 (Cariology 2): 5,7 hp

Studenten skall efter kursen

- kunna utreda kariessjukdomens orsaksfaktorer, utforma och utvärdera individuella profylaxprogram och vid behov planera lämplig konserverande behandling.
- kunna diagnostisera kariesaktivitet och kariesrisk samt bedöma kariesprognos.
- ha förståelse för kariesprocessens dynamik vid kariesprogression samt ha kunskap om kariesprocessens mikrobiologi.
- kunna informera patienter om profylax mot karies
- kunna planera lämplig terapi utifrån kariesangreppets kliniska manifestationer
- under handledning kunna excavera karies, preparera kaviteter och utföra tandfyllningar i plastiska fyllnadsmaterial på patient och kunna bedöma tandfyllningarnas kvalitet
- kunna sammanfatta den cariologiska behandlingen i en epikris.

Moment 3:

Endodonti 1 (Endodontics 1): 4,3 hp

Studenten skall efter kursen

- ha basala kunskaper i pulparummets topografiska anatomi
- självständigt kunna undersöka patient samt under handledning kunna diagnostisera patologiska tillstånd i pulpa och periradikulär vävnad.
- ha kunskaper i förebyggandet av irreversibla pulpaskador vid ingrepp i tandens hårdvävnader.
- kunna grundprinciperna för och kunna utföra kavum- och kanalpreparation samt rotfyllning på artificiella eller extraherade tänder
- ha endodontispecifika kunskaper om, administrativa åtgärder, instrumentel, material och deras användning, samt hygien- och andra rutiner.
- med handledning kunna utföra en klinisk behandling enligt principerna för pulpaektomi och konserverande rotbehandling
- självständigt kunna verifiera sin behandling med röntgenbilder
- självständigt kunna tekniken för att kunna ta bakterieprov från rotkanalen
- med handledning kunna genomföra rotrymning för stiftpreparation i rotfylld tand

Moment 4:

Orofacial smärta och käkfunktion (Orofacial pain and Jaw Function) 0,5hp

Kunskap och förståelse

Studenten skall efter kursen

- ha goda kunskaper om käksystemets anatomi och funktion, ocklusionen samt trigeminussystemet
- ha översiktliga kunskaper om temporomandibulär dysfunktion (TMD), dvs. de tillstånd som kan drabba käksystemet

Färdighet och förmåga

Studenten skall efter kursen

- självständigt kunna utföra en förenklad klinisk undersökning av käksystemets funktion
- självständigt kunna ta alginatavtryck av överkäke och underkäke samt utföra bettregistrering i retruderad kontaktposition (RP)

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten skall efter kursen

- kunna identifiera patienter med orofacial smärta och käkfunktionsstörning i allmäntandvården

Moment 5:

Preklinisk protetik 1, Kron- och broprotetisk preparationslära

(Preclinical Prosthodontics 1, Prosthetic Principles of Tooth Preparations): 4,3 hp

Studenten skall efter kursen

- kunna förklara grundläggande nomenklatur och innehåll i ämnet Oral protetik.
- känna till och kunna utföra grundläggande preparationstyper och känna till deras indikationsområden

- kunna ta avtryck av en preparation samt slå ut gipsmodeller
- kunna framställa temporära kronor och broar
- kunna bedöma och känna till hur man vid behov justerar en gjuten protetisk konstruktions passform.

Moment 6:

Integrerad klinisk vuxentandvård 2

(Integrated comprehensive dentistry, 2): 1,0 hp

Studenten skall efter kursen

- visa gott omdöme och under god kommunikation omsorgsfullt omhänderta tilldelade patienter
- visa viss klinisk mognad i sitt patientomhändertagande och kliniska arbete, dvs:
  - * ha kunskaper och färdigheter att behandla patienterna utan att de skadas eller att risk för skada uppkommer i samband med undersökning/statustagning eller behandling
  - * ha omdöme att arbeta så att patientsäkerheten inte äventyras på grund av självsvalt handlande eller vägran att följa hygien- eller säkerhetsföreskrifter
  - * ha ett sådant förhållningssätt att patienten eller anhöriga inte känner sig hotade eller kränkta
- kunna ge patientinformation avseende oral hälsa och odontologisk primärprevention.
- kunna ge sjukdomsinriktad patientinformation avseende orala sjukdomar, karies och parodontit
- kunna redovisa pågående och planerad behandling av egna patienter.

Innehåll

Moment 1:

Parodontologi 2 (Periodontology 2): 5,2 hp

Föreläsningar omfattande kliniska manifestationer, medicinska och andra riskfaktorer, sårhäkning och parodontal kirurgi.

Obligatoriska praktiska övningar i demonstrations- och seminarieform. Undersöknings- och behandlingsmoment övas på griskäke och därefter på patient under lärares handledning. Dessa övningar är obligatoriska.

Moment 2:

Cariologi 2 (Cariology 2): 5,7 hp

Föreläsningarna omfattar kariesprocessens mikrobiologi, hårdvävnadsreaktioner och principer för tandfärgade fyllningsmaterial. Ämnesövergripande obligatoriska terapisevenemang genomförs utifrån egna patientfall. Övningar i kariesdiagnostik, terapiplanering och praktiskt utförande av restaurativ behandling sker på en simulerad patient och är obligatoriska. Kliniska övningar i torrläggningsteknik är obligatoriska liksom kliniska demonstrationer i fyllningsteknik.

Moment 3:

Endodonti 1 (Endodontics 1): 4,3 hp

Föreläsningar omfattande undersökningsteknik och diagnostik av pulpa och periradikulära sjukdomstillstånd, pulpa- och rotanatomi, cavumpreparation, rotkanalspreparation och rotfyllning. Diagnostik övas under lärarhandledning.

Endodontisk teknik övas i det prekliniska momentet genom eget arbete på artificiella eller extraherade tänder, lärare handleder.

Patientdemonstrationer avseende endodontisk behandling.

Moment 4:

Orofacial smärta och käkfunktion (Orofacial pain and Jaw Function): 0,5 hp

Kursen är en introduktion till kursen Klinisk oral fysiologi 2 på termin 6 och består av en kort teoretisk del och en klinisk del. Den teoretiska delen av kursen syftar till att uppdatera kursdeltagaren på käksystemets anatomi och funktion, att ge kursdeltagaren översiktliga kunskaper om de vanligaste smärttillstånden i käkleder och käkmuskler samt en förenklad undersökning som kursdeltagaren ska kunna använda på sina VUX-patienter. Den kliniska delen av kursen omfattar avtryckstagning med alginat och bettregistrering inför framställning av plan bettskena under kursen Klinisk oral fysiologi 2 på termin 6.

Moment 5:

Preklinisk Protetik 1, Kron- och broprotetisk preparationslära

(Preclinical Prosthodontics 1, Prosthetic Principles of Tooth Preparations): 4,3 hp
Teoretiska kunskaper om preparation för kron- och broprotetiska konstruktioner undervisas vid föreläsningar och seminarier. Praktiskt och manuellt utförande undervisas vid demonstrationer och tränas vid både lärarlett och självständigt praktiskt preparationsarbete på fantommodell.

Moment 6:

Integrerad klinisk vuxentandvård 2(Integrated comprehensive dentistry,2): 1,0 hp

- redovisning av patientarbete
- klinisk färdighetsträning på vuxenkliniken

Parodontologi 2, 5.2 hp

Betygsskala: GU

Cariologi 2, 5.7 hp

Betygsskala: GU

Endodonti 1, 4.3 hp

Betygsskala: GU

Klinisk oral fysiologi 1, 0.5 hp

Betygsskala: GU

Preklinisk protetik 1,Kron- och broprotetisk preparations..., 4.3 hp

Betygsskala: GU

Integrerad klinisk vuxentandvård 2, 1.0 hp

Betygsskala: GU

Arbetsformer

Moment 1:

Parodontologi 2 (Periodontology 2): 5,2 hp

Föreläsningar och praktiska övningar i demonstrations- och seminarieform. Obligatoriskt eget kliniskt arbete på patient utförs under lärarhandledning. Undersöknings- och behandlingsmoment övas på griskäke och därefter på patient under lärares handledning.

Moment 2:

Cariologi 2 (Cariology 2): 5,7 hp

Föreläsningar, ämnesövergripande terapise seminarier, kliniska övningar och demonstrationer. Obligatoriskt eget kliniskt arbete på patient utförs under lärarhandledning.

Moment 3:

Endodonti 1 (Endodontics 1): 4,3 hp

Föreläsningar, demonstrationer, övningar på fantommodell och kliniska patientdemonstrationer är obligatoriska. IT-baserat studiematerial finns att tillgå.

Moment 4:

Orofacial smärta och käkfunktion (Orofacial pain and Jaw Function): 0,5 hp

Föreläsningar och en obligatoriska kliniska övningar.

Moment 5:

Preklinisk protetik 1, Kron- och broprotetisk preparationslära

(Preclinical Prosthodontics 1, Prosthetic Principles of Tooth Preparations): 4,3 hp
Föreläsningar, demonstrationer, praktiskt arbete och grupparbeten är obligatoriska. IT-baserat studiematerial finns att tillgå.

Moment 6:

Integrerad klinisk vuxentandvård 2(Integrated comprehensive dentistry,2): 1,0 hp

- redovisning av patientarbete
- klinisk färdighetsträning på vuxenkliniken

Examination

Moment 1:

Parodontologi 2 (Periodontology 2): 5,2 hp

Närvaro krävs vid obligatoriska delar av kursen, enligt ovan. Missade tillfällen skall kompenseras genom restuppgift från kursgivaren.

Depurationsprov.

Muntlig redovisning av parodontologiskt patientfall.

Examination sker genom skriftlig tentamen, OSCE (Objective Structured Clinical Examination)termin 9 samt muntlig och skriftlig redovisning av genomförda patientbehandlingar vid klinisk examination.

Moment 2:

Cariologi 2 (Cariology 2): 5,7 hp

Närvaro krävs vid obligatoriska delar av kursen, enligt ovan. Missade tillfällen skall kompenseras genom restuppgift från kursgivaren.

Examination sker genom skriftlig tentamen på termin 5, skriftlig redovisning samt lärarbedömning av praktiskt arbete på simulerad patient, och vid OSCE (Objective Structured Clinical Examination) på termin 9, samt muntlig och skriftlig redovisning av genomförda patientbehandlingar vid klinisk examination.

Moment 3:

Endodonti 1 (Endodontics 1): 4,3 hp

Närvaro krävs vid obligatoriska delar av kursen, enligt ovan. Missade tillfällen skall kompenseras genom restuppgift från kursgivaren.

Praktiskt prov och skriftlig examination skall vara godkända innan endodontisk behandling på VUX-kliniken får påbörjas. Examination sker också genom OSCE (Objective Structured Clinical Examination) på termin 9.

Moment 4:

Orofacial smärta och käkfunktion (Orofacial pain and Jaw Function): 0,5 hp

Godkänd avtryckstagning och bettregistrering inför framställning av plan bettskena. Momentet examineras under termin 6 och vid OSCE (Objective Structured Clinical Examination) termin 9.

Moment 5:

Preklinisk Protetik 1, Kron- och broprotetisk preparationslära

(Preclinical Prosthodontics 1, Prosthetic Principles of Tooth Preparations): 4,3 hp

Examinationen består av:

Gruppvisa seminarier.

Självbedömning av utfört (ej tidigare lärarbedömt) arbete.

Lärarbedömning av självbedömningen samt själva arbetet.

Kamratbedömning.

Skriftlig tentamen sker under termin 6 och vid OSCE (Objective Structured Clinical Examination) termin 9.

Närvaro krävs vid obligatoriska delar av kursen, enligt ovan. Missade tillfällen skall kompenseras genom restuppgift från kursgivaren.

Moment 6:

Integrerad klinisk vuxentandvård 2 (Integrated comprehensive dentistry 2): 1,0 hp

Examination sker genom muntlig och skriftlig redovisning av genomförda patientbehandlingar vid s.k.

klinisk examination samt vid OSCE (Objective Structured Clinical Examination) termin 9.

Begränsning av antal prov- eller praktiktillfällen:

Om studentens examination inte blir godkänd får studenten ytterligare 2 försök. Därefter rekommenderas studenten att gå om kursen, och ges ytterligare 3 examinationstillfällen. Är studenten inte godkänd efter 6 försök ges inte någon mer kursplats på kursen. (HF 6 kap. 11a§).

Avbryta den kliniska färdighetsträningen

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students kliniska färdighetsträning om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När den kliniska färdighetsträningen avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på den kliniska delen av kursen.

I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till klinisk färdighetsträning på denna kurs.

Behörighet

Student som underkänts på den kliniska färdighetsträningen till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig att återuppta den kliniska färdighetsträningen först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Övergångsbestämmelser

Om kursen läggs ner eller genomgår större förändringar erbjuds examination enligt tidigare litteraturlista och lärandemål högst ett läsår efter genomförd revision/nedläggning.

Övriga föreskrifter

Programöverskridande moment:

- Moment 6 är programöverskridande mellan tandläkar- och tandteknikerprogrammet.

Kursvärdering genomförs enligt de riktlinjer som är fastställda av Styrelsen för utbildning.

Litteratur och övriga läromedel

Moment 1

Obligatorisk litteratur

Clinical periodontology and implant dentistry.n Vol. 1:p Basic concepts

Lindhe, Jan; Lang, Niklaus P.; Karring, Thorkild

5. ed. : Oxford, UK ;a Ames, Iowa : Blackwell Munksgaard, 2008 - 2 vol.; s. 1-569

ISBN:978-1-4051-6099-5 LIBRIS-ID:10677415

[Sök i biblioteket](#)

Clinical periodontology and implant dentistry. : Clinical concepts

Lindhe, Jan; Lang, Niklaus P.; Karring, Thorkild

5. ed. : Oxford, UK : Blackwell Munksgaard, 2008 - S. 573-1340

ISBN:978-1-4051-6099-5 LIBRIS-ID:10678445

[Sök i biblioteket](#)

Kronisk parodontit, prevention, diagnostik och behandling. SBU rapport 169, 2004.
http://websok.libris.kb.se/websearch/search?SEARCH_ONR=10263363

Rekommenderad litteratur

Klinge, Björn; Gustafsson, Anders

Parodontit: en introduktion

3., [uppdaterade] uppl. : Stockholm, : Gothia,, 2006

ISBN:91-7205-482-4

[Sök i biblioteket](#)

Tandläkartidningen 2004:96:1, 22-73. Temanummer Parodontologi I. Tandläkartidningen 2004:96:32-74. Temanummer Parodontologi II.

Moment 2

Obligatorisk litteratur

Lamont, Richard J.

Oral microbiology and immunology

Washington, D.C. : ASM Press, c2006 - 458 p.

ISBN:1-55581-262-7 (pbk.) LIBRIS-ID:10243998

[Sök i biblioteket](#)

Summitt, James B.

Fundamentals of operative dentistry : a contemporary approach

3. ed. : Chicago : Quintessence Pub., cop. 2006

ISBN:0-86715-452-7 LIBRIS-ID:10136998

[Sök i biblioteket](#)

Fejerskov, Ole.; Kidd, Edwina A. M.

Dental caries : the disease and its clinical management

2. ed. : Oxford, UK ;a Ames, Iowa, USA : Blackwell Munksgaard, 2008 - 616 p.

ISBN:978-1-4051-3889-5 (hardback : alk. paper) LIBRIS-ID:10737086

[Sök i biblioteket](#)

SBU-rapport 2002: Att förebygga karies: en systematisk litteraturoversikt.

SBU-rapport 2002 (ISBN 918789081X): Dental caries, Karies, bibliografi, Evidence-based medicine. Volume 161, p. 372

SBU-rapport 2007: Karies-diagnostik, riskbedömning och icke-invasiv behandling: en systematisk litteraturoversikt.

SBU-rapport 2007 (ISBN 9185413216): Tandvård, Dental Care, Karies, Dental Caries. Volume 188, p. 403

Kliniska anvisningar för Studenternas vuxenklirik

Rekommenderad litteratur

Kidd, Edwina A. M

Essentials of dental caries: the disease and its management

3. ed. : Oxford : Oxford University Press, 2005

ISBN:0-19-852978-3

[Sök i biblioteket](#)

Mjör, Ivar Andreas

Pulp-dentin biology in restorative dentistry

Chicago : Quintessence Pub., cop. 2002. - x, 152 s.

ISBN:0-86715-412-8 (softcover) LIBRIS-ID:8678137

[Sök i biblioteket](#)

Moment 3

Obligatorisk litteratur

Kurskompendier i preklinisk endodonti och demonstrationskurs samt behandlingsanvisingar.

Rekommenderad litteratur

Haapasalo, Markus; Endal, U.; Friedman, Shimon
Visual Endodontics & Traumatology : An Interactive DVD-ROM
2006

Moment 4

Obligatorisk litteratur

Kurskompendier

Moment 5

Obligatorisk litteratur

Milleding, Percy G.

Kron- och broprotetisk preparationslära

Stockholm : Tandläkarförl., 1987 - 230 s.
ISBN:91-85174-20-3 (inb.) LIBRIS-ID:7746121

[Sök i biblioteket](#)

Rosenstiel, Stephen F.; Land, Martin F.; Fujimoto, Junhei,

Contemporary fixed prosthodontics,

4. ed., : St. Louis, : Mosby, 2006
ISBN:0-323-02874-8

[Sök i biblioteket](#)

Kurskompendier

Rekommenderad litteratur

Milleding, Percy G.

Preparations for fixed prosthodontics

Copenhagen : Munksgaard Danmark, 2012 - 294 p.
ISBN:87-628-1071-5 (hf.) LIBRIS-ID:12519937

[Sök i biblioteket](#)

A textbook of fixed prosthodontics : the Scandinavian approach

Karlsson, Stig; Nilner, Krister; Dahl, Bjørn L.

Stockholm : Gothia, 2000 - 360 s.
ISBN:91-7205-280-5 (inb.) LIBRIS-ID:7623058

[Sök i biblioteket](#)

Henningson, Christer; Edström, Gunnar,

Avtryck vid kron- och broprotetik.

Solna : Invest-Odont, 1992

ISBN:91-7584-263-7

[Sök i biblioteket](#)

Rosenstiel, Stephen F.; Land, Martin F.; Fujimoto, Junhei,

Contemporary fixed prosthodontics,

4. ed., : St. Louis, : Mosby, 2006

ISBN:0-323-02874-8

[Sök i biblioteket](#)